

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 37

Oslo, den 16. september 1937.

49. årg.

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig, i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren fru Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHold: Oprop til Nordens katolikker. — Bibellesning. — Vi katolikker og våre anderledes-troende brødre. — England venter. — Dronning Josefine. — Det er merkelig. — Basar. — Det katolske sykehus på Florida. — Lær mig å takke! — Pilgrimstog forulykket. — Herhjemme. — og der ute. — St. Vinsensforeningens feriekoloni 1937.

Oprop til Norges katolikker.

«Det er ønsket om å se Bibelen i ethvert katolsk hjem, der har drevet Hs. Høiærverdighet biskopen til å la istandbringe en oversettelse av Det Nye Testament». Således heter det i forordet til den katolske bibelutgave i 1902. Denne utgave er nu forlengst utsolgt, og en ny oversettelse ligger ferdig til trykning, en nyhet som sikkert vil glede alle Norges katolikker. Men nu er spørsmålet: Hvordan vil den bli, og hvad vil den koste? — Selve oversettelsen er i de aller beste hender og vil bli så god som den overhodet kan bli. Men jeg mener utstyret . . . Vi vil ha oss en bibel med pent trykk på fint papir og vakkert innbunnen. Ikke nettop luksus, men i tiltalende, verdig utstyr. Selvfølgelig kan ikke oplaget bli særlig stort p. gr. a. våre små forhold, og derfor vil en bibel sån som vi ønsker den, bli uforholdsmessig kostbar, alt for kostbar for menigmann, og . . . også den nye bibel skal inn i ethvert katolsk hjem. Derfor er det ikke annet å gjøre enn at vi løfter i flokk. Og det må bli et ordentlig løft. Det trenges minst 10 000 — ti tusen— norske kroner. Det er med glede jeg etterkommer en anmodning om å starte en innsamling for den nye bibelutgave i likhet med innsamlingen for vårt ukeblad «St. Olav» for et par år siden. Den gang gikk det festlig, og vi klarte det fint. På forholdsvis kort tid kom det inn hele ti tusen kroner. Kan vi greie dette også denne gang? — JA, hvis vi virkelig vil. Og skal vi ikke ville nettop i år? — Snart vil en del av Norges protestanter «festligholde» 400-årsdagen for Norges store fornedring, da fremmed kongemakt fraranet folket fedrenes tro og påtvang det en religion det ikke ønsket, en begivenhet som for å bruke Arne Garborgs ord, gjor-

de «at Norge blev som et gammelt vrak, tatt på sleptaug av Danmark».

Men selvfølgelig vil man nu igjen forsøke å male bakgrunnen for den såkalte reformasjon så mørk som mulig, og sikkert vil det igjen bli forkynt i skrift og tale, «at den Katolske Kirke holdt Guds ord skjult for det menige folk, ja at det endog var og er forbudt for katolikkene å lese bibelen». Vi vil gi de mørkemennene som sier slikt, et svar som lyser over landet og slår ihjel denne gamle, seige, men løgnaktige påstand. Det katolske svar på den må være en ny utgave av vårt Nye Testament, bekostet av alle Norges katolikker, fattige og rike, store og små. Det er på denne måte vi skal feire dagen, og «forsvare våre fedres arv». Det var jo ved norske konger, hjulpet av katolske biskoper og prester at

«Gud sende sitt ord til Noregs fjell,
og ljøs yver landet strøynde».

Og derfor vil vi være med alle sammen. Små bidrag er like velkomne som det store. **Hver gi etter evne!** Det som vi for to år siden klarte å skaffe tilveie for «St. Olav», det greier vi også når det gjelder vår bibel.

Vi går altså igang med de første 5000,00. Så får vi senere se om vi kan gå videre.

Bergen 12. september 1937.

H. Snoeys.
Sogneprest til St. Paulskirken.

Som en fattig takk for all trøst Guds ord har gitt mig . . . første bidrag kr. 100,00.

Bibellesning.

Ord av de tre siste paver.

PIUS X:

«Da vi vil fornye alt i Kristus, er intet oss mere ønskelig enn at våre barn — de troende — legger sig efter den vane å eie evangeliene til ikke alene hyppig, men daglig lesning».

BENEDIKT XV:

«Hvad der ligger oss på sinne, ærverdige brødre, er uophørlig å formane alle som tror på Kristus, til å lese stadig i evangeliene og apostlenes historie og la ordene bli kjød og blod. Der må ikke finnes noen kristelig familie som ikke eier bibelen! Alle må gjøre det til sin daglige sedvane å lese og betrakte deres ord».

PIUS XI:

«Ingen bok taler til sjelen med så meget lys og sannhet, med så stor eksemplets kraft og så megen kjærlighet som det hellige evangelium».

Vi katolikker og våre anderledes-troende brødre.

Der går gjennom våre dagers kristendom en lengsel efter at Kristi ord: «At alle må bli ett!», må skje fyldest. Denne lengsel gir sig mange utslag og kommer særlig til uttrykk gjennom de økumeniske møter hvor man samles for å drøfte muligheten av en brobygging mellom de forskjellige kristne trosbekjennelser, og gjennom dagspressens spalter, hvor man stadig finner artikler om dette emne.

Selvfølgelig gleder alle slike bestrebelsers også oss katolikker som av hjertet ønsker en bedre forståelse mellom alle opriktige kristne. Og særlig gleder det oss om der på denne måte kan rådes bot på all den uvitenhet om katolisismens egentlige innhold og alle de fordommer mot dens former som vi dessverre den dag idag stadig støter på hos de anderledes-bekjennende. Som et ledd i dette brobyggingsarbeid, er det derfor nødvendig gang på gang å opplyse om de rette forhold, å klarlegge sannheten om den katolske Kirkes stilling til dem som er utenfor den. Og dette er hensikten også med disse iinjer.

Den katolske Kirke hevder at alle som ved e g e n

skyld ikke tilhører Kirkens sjel eller ikke lenges efter å tilhøre dens samfund, utelukker sig selv fra den, den ene hellige, apostoliske og almindelige Kirke. Men hverken Gud eller Kirken fordømmer det menneske som uten skyld befinner sig i villfarelse — og man kan derfor med rette betegne Moderkirken som det mest fordragelige av alle kirkesamfund. Vi katolske kristne ser i denne Kirke med dens uavbrutte rekke av paver siden St. Peter, hvem Herren overdrog nøklene til sitt rike, dens ufeilbare læreautoritet i tros- og sedelæren, den av Kristus selv innstiftede sanne Kirke som alene eier «depositum fidei», d. v. s. alle de av Guds Sønn åpenbarte sannheter, som altså ikke skyldes den så ofte villfarende menneskelige visdom, men den Hellige Ånds inspirasjoner, og derfor bevarer den for all villfarelse.

Et kirkelig samfund som forkynner en troslære som ikke stemmer overens med den katolske Kirkes, kan derfor aldri betraktes som en del av den. Ut fra dette synspunkt kan man altså ikke hevde at protestantismen er en annen form av den samme kristne religion — men det vil ikke si det samme som at Kirken betrakter alle utenforstående som fortapte. Riktignok betegner den med rette sig selv som «den ene saliggjørende» ifølge sine forutsetninger — men den vet likesom sin Stifter, sin Herre og Mester, å skjelne mellom villfarelse og den som farer vill.

Kirken misbilliger og forfølger villfarelsene, men den elsker og arbeider på å frelse den som farer vill — altså også han som i god tro: uten egen skyld bekjenner sig til en annen troslære som tilfellet er med de fleste ikke-katolikker i våre dager. De er gjennom generasjoner vokset op i sin tro, og har fra sin barndom av innsuget mange fordommer mot den katolske Kirke som er blitt så dypt inngrodd så de er blitt som en annen natur. Og likeledes er den store uoverensstemmelse mellom liv og lære, som vi katolikker dessverre så ofte gjør oss skyld i, en hindring for mange i å komme til erkjennelse av at den katolske Kirke er Kristi sanne Kirke. Vi kan altså godt forstå at de fleste ikke-katolske kristne er i helt god tro og at Kirken lærer uttrykkelig at de ikke går fortaapt av den grunn. De er jo ikke skyld i sin villfarelse.

Vi vet jo også at Guds nåde lyser ned i de største dyp av menneskelig villfarelse og synd og hans frelsende hånd rekkers alle som vil gripe den. Søker et menneske ærlig å gjøre sitt beste for å leve et moralsk liv, vil Herren i sin forbarmende kjærlighet ikke nekte det kunnskap om troens sannheter. Hvorledes dette vil skje, er Guds hemmelighet hvorom St. Johannes sier: «Han opplyser hvert menneske som kommer til verden». Guds nåde vil føre det til den fullkomne kjærlighet til Gud og til den fullkomne anger over sine synder, hvorved det erhverver sig «lengselsdåpen», idet det ved denne kjærlighet får tilgitt arvesynden og all personlig skyld og får den helliggjørende nåde. Dør et menneske

slik, blir det frelst. Selv om det altså ikke hører til den katolske Kirkes legeme, d. v. s. til dens synlige samfund, så tilhører det allikevel ved sin tro, sitt håp og sin kjærlighet dens sjel, d. v. s. det usynlige samfund som forener alle sjeler i Kristus.

Således mener den katolske Kirke om anderledes-troendes frelsesmuligheter, og det er altså i aller høieste grad uriktig å påstå at den betrakter disse som forlatte.

«Døm ikke!» er enhver katolikks hellige plikt overfor anderledes-troende. Villfarelsene kan vi aldri godta som den rette vei, og løgn kan aldri bli sannhet. Men også til den som farer vill, lyder englenes ord på markene ved Betlehem med full styrke og gyldighet: «Fred på jord for de mennesker som har en god vilje». Gud nekter aldri den sin hjelp som gjør hvad han evner — og derfor gledes også vi katolske kristne ved alle de mange gode ting som stammer fra ikke-katolsk hold, fordi de ikke alene er et utslag av menneskelige krefter, men også beviser på Guds nåde. Vi gledes over alt som skjer for å bedre og høine menneskene og deres kår moralsk og sosialt — vi gleder oss over hvad Frelsesarmeen og andre sammenslutninger gjør for de fattige, syke, gamle og barn, de forkomne og ulykkelige. Alt dette betrakter vi som gjerninger gjort av Guds barn, som når de ber om hans velsignelse også får den i kraft av de ord han har talt til alle, ikke bare til katolikker: «Hvad du har gjort mot den minste av mine, det har du gjort mot mig». Slik forkynner og utøver den katolske morallære og den katolske Kirke det hellige bud: «Elsk hverandre!»

*

Moderkirkens syn på forholdet mellom katolikker og de anderledes-troende har alltid grepet mig fordi det eier en kjærlighet og en fordragelighet som intet annet kirkesamfund på jorden. Kirken må, det er dens hellige forpliktelse, lukke sine porter for all villfarelse, all avvikelse fra Kristi gamle lære — men samtidig åpner den sitt hjerte, sin sjel, helt for alle som lever her på jorden og som derfor er blandt dem for hvis synd Kristi har sonet på Golgata — for alle som lever i hedenskap eller i villfarelse og uvitenhet.

Og når dette er vår hellige Kirkes holdning og innstilling, da er vi forpliktet til å følge dens eksempel, altså til aldri å dømme enn si fordømme dem som står utenfor, men elske dem opriktig som våre brødre og søstre i Kristus.

Ti ene dette er veien frem til oppfyllelsen av det store ønske fra vår Herre og Frelser: «Ut omnes unum sint»: at alle må bli ett. Kun ved en dyp og personlig kristendom i alle livets forhold vinner vi våre i troen fraskildte brødres sympati og forståelse for den katolske Kirke og gir dem lyst til å lære den nærmere å kjenne. Den Kirke hvis lære er kraft og ikke bare ord i sine barns daglige ferd, vil lyse som et fyrtårn og vise den rette vei inn til den trygge havn — dens synlige kirker og kapeller vil alltid da være som lodsens båt der

fører de omtumlede fartøier sikkert mot deres bestemmelse. Vår tro, vår trosbekjennelse, skal vises av våre gjerninger — det er vårt ansvar i blandt anderledes-troende, det er vår innsats i de store økumeniske bestrebelsler, som nu går over verden.

Pater Leo van Eekeren O.F.M.

England venter.

Det store engelske rike i hvilket solen aldri går ned venter — på hvad? Det venter på den dag da det har virkeliggjort hele sin veldige oprustningsplan — og det må vente, for det vil være altfor farlig for dets eksistens om det skulde fristes over evne til å føre et skarpt sprog for denne tid. Men de små intermesser med Italia, Tyskland og Japan har jo bevist at England både kan og vil vente.

England — og med det hele det store britiske imperium — har stillet oprustningsspørsmålet op som det centrale punkt i sin politikk. Hele det i grunnen så pacifistiske England med sin leiehær, er blitt verdens største våpensmed. Rikets produksjon bestemmes nu av oprustningen og alle andre problemer kommer i annen rekke. En overfladisk iakt-tager vil ha ondt for å fatte at denne mentalitet så fort har kunnet gjennomtrengre hele nasjonen, særlig i fredstider og at det flegmatiske engelske folk nu i øieblikket stiller sig helt uforstående og avvisende overfor alle drøftelser om en mulig nedrustning.

England vil være ferdig med sin oprustning i løpet av 1938, neppe før. Og dette er bestemmende for landets politiske holdning i øieblikket, hvor det derfor kun gjelder om å undgå alle forstyrrelser og forsinkelser.

Derfor holder England sig nu så helt neutralt i alle konflikter mellom de andre stormakter innbyrdes — og skjønt der står meget store økonomiske interesser på spill i Øst-Asia på grunn av den kinesisk-japanske konflikt, gjennomføres den absolutte ikke-innblanding.

Under denne synsvinkel forstår man også bedre den brevveksling som er ført mellom Englands og Italias ledende statsmenn. Enn ikke det etiopiske spørsmål har forstyrret det gode forhold — og selv om Englands forhold til Tyskland har et adskillig mindre varmt preg kommer det sikkert også til å vise sig holdbart — England lar jo i det hele tatt aldri sine følelser løpe av med sig, men lar hjernen dominere alle overenskomster o. l. Og uten at man forstår denne bakgrunn for den nuværende engelske politikk forstår man intet av dens utslag.

England venter — venter til det står rustet til å ta en hvilken som helst kamp op til hvilken som helst tid — og være sikker på seiren!

Dronning Josefina.

På Hugo Gebers forlag, Stockholm, er utsendt en med vakre illustrasjoner utstyrt bok: «Sta Eugenia Kyrka 1837—1937». Det overordentlig interessante stoff er redigert av pastor R. Wehner og teller blandt sine bidragsydere en rekke av den svenske katolisismes ypperste navn med biskop dr. Joh. Er. Müller i spissen. Vi tillater oss som en prøve å gjengi i litt forkortet form kapitlet om dronning Josefina som jo også i sin egenkap av norsk dronning utrettet så meget for troens sak her i vårt land hvor hennes minne derfor alltid bevares i takknemmelig erindring.

När mai har lövat våra lindar,
och vakteln slår på lummig strand,
då kommer hon med vårens vindar,
med svanorna till sagans land.

Esaias Tegnér.

Den 14. mars 1807 fødtes i det kongelige slott i Milano en prinsesse som i dåpen fikk navnet Josephine Maximilienne Eugénie Napoleone. Prinsessens far Eugène de Beauharnais var sønn av Alexandre de Beauharnais, som hadde spilt en rolle i politikken som medlem av den franske nasjonalforsamling og derfor var blitt kastet i fengsel og henrettet under redselsherre dømmet. Han var gift med den skjønne kreolerinne Josephine Tascher de la Pagerie som senere blev gift med Napoleon Bonaparte. 1804 blev Eugene av sin stedfar ophøiet til fransk prins og året derefter utnevnt til vicekonge av Italia. 1806 inngikk han ekteskap med prinsesse Augusta Amalie, datter av kong Maximilian av Bayern og fikk seks barn av hvilke Joséphine var den eldste og fikk ikke årsgammel av Napoleon tildelt titlen prinsesse av Bologna. Som chef for den store armés fjerde karré deltok prins Eugène med ære i det ulykkelige felttog 1812 i Russland og som tegn på sin tilfretshet gjorde Napoleon hans eldste datter til hertuginne av Galiéra, som sammen med slottet i Bologna overlotes henne som hennes personlige eiendom. I Monza, beliggende mellem Milano og Comosjøen, elsket vicekongen å tilbringe de få stunder han var fri for regjeringsbetyrninger og felttog og her tilbragte Josephine sin lykkelige barndom under sin utmerkede mors personlige opsyn og mottok den første undervisning av frøken von Mieg.

Da Napoleons verdensrike styrtet sammen og de erobrede land atter kom tilbake til Frankrikes fiender kjøpte prins Eugène fyrstedømmet Eichstädt i Bayern, som omfattet byen Eichstädt og det egentlige landgrevskap Leuchtenberg. Kong Maximilian utnevnte ham til hertug av Leuchtenberg og gav ham rang umiddelbart efter de kongelige prinser. Fra den tid av bodde familien dels i det ombyggede

Leuchtenbergske pale i München, dels i Eichstädt og dels på Ismaning, et herlig slott ved Isarfloden omtrent to mil fra hovedstaden. Mens Josephines opdragelse fremdeles blev varetatt av foreldrene og frk. von Mieg fikk hun samtidig de beste speciallærere i alle fag og fikk til og med grundig kjennskap til latin. Tretten år gammel mottok hun 22 mai 1820 den første hellige kommunion. Men det varte ikke lenge før hun måtte forlate sitt lykkelige barndomshjem.

Kronprins Oscar av Sverige var 1822 på reise i Europa, dels for å besøke sin mor, dronning Desideria, som da opholdt sig i Aachen, dels for å finne sig en brud blant de fremmede fyrstehus idet han av kongen hadde fått full frihet til bare å lytte til hjertes stemme uten å ta politiske hensyn. Ryktet om den unge prinsesse Joséphines skjønnhet hadde også nådd Sverige og kronprinsen visste hvorledes hun så ut efter et billed av henne, som var sendt dertil. Av den livlige korrespondanse, som han under sin reise førte med sin kongelige far fremgår at denne med glede vilde hilse sønnens valg av prinsesse Joséphine. De unge møttes 23. august 1822 i Eichstädt og ved sin skjønnhet og sitt inntagende vesen vant prinsessen straks kronprinsens hjerte. Følelene var gjensidig og 15. november samme år blev forlovelsen feiret efter at Karl Johans samtykke var innhentet samt en erklæring om at prinsessen fritt skulde få utøve den religion, hun var født og opvokset i.

Den 22. mai 1823 blev de viede i kapellet til det Leuchtenbergske pale i München av erkebiskop von Gebattel. Kongen av Bayern var representert av sin statsminister grev de Montgelas og kongen av Sverige av sin gesandt i Paris, grev Gustaf Löwenhjelms prinsessens morbror prins Carl av Bayern representerte brudgommen. Ledsaget av et stort følge avreiste prinsessen dagen efter til Stockholm — i forveien var reist hennes skriftefar abbed L. Studach og professor Ståhl som hadde opholdt sig noen tid i München for å undervise prinsessen i svensk.

Efter å ha besøkt sin morfar i Würzburg reiste prinsessen over Meiningen, Möhlhausen, Celle, Harburg og Hamburg til Lübeck hvor hun møttes med dronning Desideria som kom fra Paris. Efter å ha tatt avskjed med sitt følge gikk prinsessen og dronningen ombord i linjeskipet Carl XIII som eskortert av fregatten Frøya, korvetten Svalan og skonneren Experiment skulde føre henne til Stockholm. Den 12. juni ankom ekadren til Voxholm, hvor den unge fyrstinne blev hilst av kanonsalutt og mottatt av kronprinsen som hilste sin brud velkommen til hennes nye fedreland.

Neste dag kastet Carl XIII anker i Djurgården hvor den høitidlige landstigning fant sted under

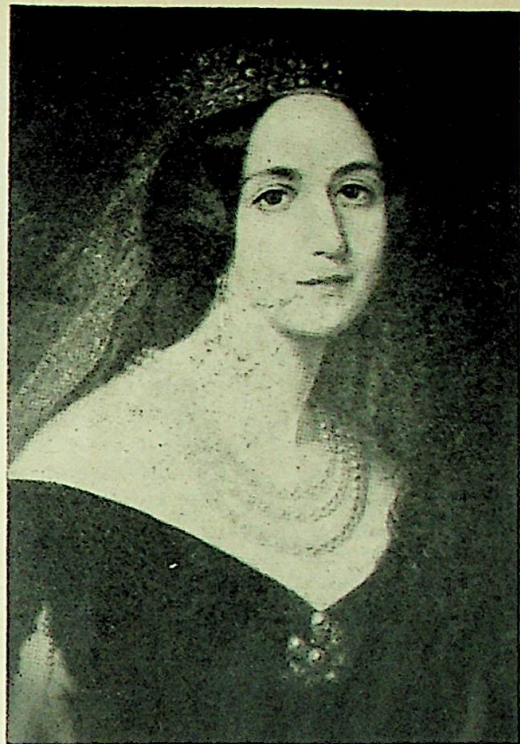
sterk tilstrømmen av tilskuere, jubelrop og kanon-skudd. Dronningen og kronprinsessen tok plass i den praktfulle gallavogn, trukket av seks hvite hester. Prosesjonen åpnedes av livgarden til hest og avsluttedes av livregimentets dragoner, mens kongen og kronprinsen eskorterte vognen til hest på hver sin side av den. Ferden gikk til Haga slott, hvor kronprinsessen skulde hvile noen dager etter den lange reise. Her mottok hun deputasjoner fra alle Sveriges stender og fra Norges storting og det gjorde et dypt inntrykk at hun fremførte sin takk på svensk idet hun tilføiet: «Det skall hådanefer bliva min ömmaste omsorg att genom en dotters och makas uppfyllda plikter inom den älskade husliga krets, som Försynen mig beskärt, göra mig värdig konungens och drottningens huldhed, min gemåls kärlek och nationens tillgivenhet».

Den 19. juni foregikk det høitidelige inntog i Stockholm, hvor kronprinsen ledsaget av statsrådene og serafemerridderne sluttet sig til det utenfor slottet. Ferden gikk derpå til Storkyrkan hvor erkebiskop von Rosenstein mottok det fornyede ekteskapsløfte. I begge kongehus' hovedsteder blev der etterpå gitt en rekke strålende fester.

Kronprinsessen vant straks alle hjerter og overalt priste man hennes skjønnhet, forstand, elskværdighet og kunnskaper. I 1824 foretok hun sammen med sin gemal sin første reise til Norge idet kronprins Oscar vilde at hans nye hustru skulde lære landet og folket å kjenne. I mange år nød hun nu en rolig lykke som ektefelle og mor og som brødre-folkets kronprinsesse til Carl Johans død 8. mars 1844 kalte henne til nye og store plikter. 28. sept. samme år fant kroningen sted i Stockholm — derimot blev det ingen kroningshøitidelighet i Norge da biskopen i Trondhjem ikke ønsket å krone en katolsk dronning.

I femten år fortsatte droning Josefine den edle virksomhet hun hadde begynt som kronprinsesse — til hun 8. juli 1889 stod ved sin ektefelles bære, efter forut å ha begravet en elsket sønn. Efter kongens død kom noen rolige år, dog ikke uten sorger og bekymringer — to sønner til måtte hun følge til deres siste hvilested i Riddarholmskyrkan. 13. juni 1873 var det femti år siden hun kom til Sverige og hun blev hyldet av hele kongefamilien og alt folket med deputasjoner og gaver fra begge land. Den katolske menighet i Gøteborg forærte henne en rosenkrans av onyks og menigheten i Norge et album i rødt fløil med sølvbeslag. Tidlig på dagen overvar enkedronningen en høitidelig takkegudstjeneste i Sta Eugeniakirken i Stockholm.

Hver eneste søn- og helligdag bivånet droning Josefine den hl. Messe og hun gjorde sin påskekomunion sammen med hele menigheten. På Kristi Legemsfesten vandret hun med i prosesjonen gjennom kirken. — Til hennes siste dag var St. Eugeniakirken dronningens kjæreste tilfluktsted, en kilde til åndelig vederkvegelse og himmelsk fred. Men hun hadde tillike innrettet et bedekammer på slot-

Dronning Josefine.

tet med et stenalder fra en gammel svensk klosterkirke. Dette alter skjenket dronningen senere til den nye St. Olavskirke i Oslo og fikk selv et beskjedent alter av træ, malt i hvit og gull. Over dette hang en verdifull «Ecce Homo» av Guido Reni. Etterhvert blev dette lille privatkapell utstyrt med fler og fler av de gamle mestre.

Hver dag opholdt dronningen sig i dette rum — ifølge de ord hun engang skrev: «Vad vore jag utan bönen? Den allene har städse hållit mig vid mod och varit mitt säkra städ». I sitt testamente skrev hun: «Jag dör som jag levat uti skjötet av Katolska kyrka». Men hun respekterte alltid andres religiøse overbevisning og i all sin storslåtte veldædighet hjalp hun alle som bad uten å spørre om trosbekjennelsen. Hennes hjertelag gjaldt alle og hun støttet opprettelsen av mange hospitaler og sykehjem. I Norge opprettet hun 1875 til minne om femtiårsdagen for sitt første besøk «Enkedronning Josephines legat for kvindelig uddannelse» — og i Sverige vidner «Oscar I.s Minne», et asyl for pavyres honteuses, og stiftelsen Josephinahemmet, et forsorgshjem for den katolske menighets fattige og arbeidsudyktige gamle, om hennes kjerlige omtanke idet de begge er grunnlagt og drives utelukkende av fonds, skjenket av henne. —

Efter at droning Josefine hadde feiret femtiårsdagen for sin ankomst til Stockholm fikk hun sitt store ønske opfylt: å gjense sin fødeby Milano og bli mottatt i audiens av den Hl. Fader. 10. mai 1875 tiltrådte hun reisen og d. 22. samme måned inntraff

hun i Rom som siden droning Kristinas tid ikke var blitt besøkt av noen svensk droning. Opholdet varte omtrent en måned og såvel pave Pius IX som kongen av Italia mottok henne med store æresbevisninger.

Den følgende vinter begynte kreftene å svikte og i mai 1876 blev hun angrebet av en heftig lungebetendelse. En hjertelidelse stødte til og 6. juni mottok dronningen av sin skriftefar pater Moro den siste salvelse. Kongen var tilstede da sakramentet blev meddelt og med klar stemme gav dronningen forskjellige meddelelser om sin siste vilje. Opmerksom fulgte hun ordene da pater Moro læste Kirkens bønner for de døende, velsignede sin familie og tok avskjed med sine omgivelser og sine tjenere. Da det led mot slutten sa pater Moro: «Vær trøstig: I går ikke til en dommer, men til en far som strekker armene ut for å ta mot eder!» Hvorpå den døende hvasket: «Hvor er jeg lykkelig!» Så hørte man henne si med svinnende stemme: «Nu går jeg hjem, Jeg takker dig min Gud!» Og uten dødskamp lukket enkedronning Josefine sine øiner 7. juni.

Sorgen var stor og alminnelig og d. 21. juni fant jordfestelsen sted fra Serafimersalen på Stockholms slott. Efter at de kongelige med følge hadde inn tatt sine plasser lestes rekviemmessen av pater Moro mens et kor og orkester utførte Cherubinis rekviem. Klokken tre samme dag førtes kisten til Riddarholmskirken i høitidelig procesjon hvorfra gravsettelsen foregikk dagen efter. I gråbrødrenes gamle klosterkirke venter nu enkedronning Josefina stov på opstandelsens morgen.

Artikkelen er skrevet av Erik Wimmerstrøm som døde i april iår. Hans død avsluttet et rikt og høitskattet katolsk forfatterskap.

Det er merkelig

— at det alltid er noen som kommer for sent til søndagsmessen,

— at det nesten alltid er de samme,

— at det nesten alltid viser sig at det ikke er dem som har lengst kirkevei,

— at de ikke selv forstår at de forstyrrer menigheten og ofte også presten,

— at de selv synes uforstyrrret av den uro de forvolder,

— at de nesten alltid er folk som ellers er uten plett og lyde,

— at de nesten alltid er mennesker som er meget nøieregnende med at andre optrer korrekt overfor dem!

Basar.

Av hensyn til N. K. K. F.'s landsmøte i november har St. Olavs Forbunds lokalforeninger i Oslo besluttet å holde den sedvanlige fellesbasar allerede i midten av oktober. Man håper at denne for Forbundet og for Oslo-menighetene så betydningsfulle tilstelning må finne den samme interesse og offervilje som før.

Gaver til utlodning og tombola kan sendes til sogneprestene i St. Halvard og St. Olavs menigheter samt til St. Josephs Institutt.

Det katolske sykehus på Florida.

Med denne overskrift leses i «Bergens Aftenblad» for 11—9—37 følgende artikkel av sogneprest Georg Madsen:

Da jeg en dag gikk forbi Florida og det nye sykehus som katolikkene lar opføre der, møtte jeg den katolske pastor, Snoeys, som visstnok har tilsyn med den nye bygning. Jeg bad ham vise mig det lille kapell som er synlig fra gaten, og meget beredvillig gjorde han det, og etterpå førte han mig rundt i hele bygningen. — Katolikkene får der et prektig sykehus, up to date i enhver henseende. Men det var nu ikke egentlig det, jeg festet mig ved, jeg er jo ikke fagmann. Det som interesserte mig, var at de samtidig med sykehuset også bygger et vakkert kapell, hvor samtlige søstre kan samles til gudstjenester med kommunion og daglige andakter. De katolske søstre møtes her hver dag til messe med altergang kl. 6 om morgenen, hvad der i høi grad imponerte mig å høre. Som de spiser sitt daglige brød, så tar de imot «Herrens legeme» som sin daglige åndelige føde. Og jeg tenkte med mig selv: Hvad for en styrke til dagens arbeide de dog derved må få! Og selv den tanke å bygge et slikt kapell! Hvor er dog den katolske kirke sterk og inderlig! Tenk om våre myndigheter kunde finne på å realisere en slik tanke! Kapellet kommer på ca. kr. 15 000, og det er dog lite i forhold til et millionbygg. Hverken i vår by eller i Oslo har man noe tilsvarende! Jo, på Lovisenberg har de kirke. Men hverken på Rikshospitalet eller Ullevål eksisterer noe lignende, begge to dog kolossale anlegg. Og nederunder, i kjelleretasjen er der innrettet et lite kapell — ikke en likstue bare, som på Haukeland, men et likkapell, i kirkestil, hvorfra de døde kan føres til graven. Det er noe annet enn hos oss, hvor

meget ofte flere kister er plasert side om side i likstuen, — ikke nettop noe særlig oppbyggelig for de sørgende som er samlet til en kort andakt, når en av deres kjære skal føres bort.

Kunde der ikke være en mulighet for, at der også på Haukeland, når der nu gæses til store utvidelser, kunde opføres et lite kapell ut mot Jonas Lies vei f. eks., hvor der nu og da kunde holdes gudstjenester, og hvorfra de døde kunde begraves under litt mere høitidelige former enn de som nu finner sted deroppe? Vi er da så formløse og så pietetsløse heroppe i vårt oplyste Norge.

Georg Madsen.

Lær mig å takke!

Lær mig å takke, hver dag som jeg lever,
takke Dig Herre med hjerte og leber,
takke Dig både i gjerning og ord,
for freden jeg fandt i Din kirke på jord!

Lær mig å takke for lyset du sendte,
takke for nådens under som hendte,
da jeg med lengtende hjerte og sind,
fikk trede i helligdommen Din ind!

Lær mig å takke hver stund som jeg lever!
Lær mig å gi Dig igjen alt Du krever!
Hvad Du end gir mig, sikkert jeg vet,
Du gir mig det bare av kjærlighet. —

Lær mig å bøies, med ydmygt sind,
i alt som skjer under viljen Din
da vil smerte og sorg, når Du sender dem, jo,
kun styrke mit håp og befeste min tro.

Ja, lær mig å fatte i ydmykhet,
at alt bærer bud om din kjærlighet!
Hvert savn og hver smerte jeg får her på jord,
de blir da for mig til velsignelse stor.

La mig så takke Dig, evige Gud,
når dødens engel kommer med bud!
La mine lebers sisste stammen
få være en lov til Din kjærlighet!

Amen. —

E. K. N.

Pilgrimstog forulykket.

Søndag 5. september skjedde en fryktelig ulykke ved den lille by Holzheim, idet et ekstratog fra Rommerskirchen med pilgrimmer til Kevelaer løp av sporet. Toget bestod av 17 vogner med ca. 800 passasjerer hvorav 12 dreptes på stedet og 18 blev hårdt såret. Over hundre kom mer eller mindre til skade. Ulykken har gjort et dypt inntrykk overalt. Av de sårede er flere senere avgått ved døden.

Også en del barn kom til skade.

Herhjemme.

BERIKTIGELSE.

Vi antar at alle våre lesere har vært opmerksom på den beklagelige trykkfeil i overskriften til artikkelen om St. Elisabethsøstrenes jubileum i Trondheim. Det fremgår jo klart av teksten at søstrene feirer 50-års jubileum — og ikke som angitt i overskriften: 100 års.

Oslo. Søndag 5/8 blev en begivenhet for O.K.Y. og den som gav dagen den rette stemning var dominikanerpater Finn Thorn, O.K.Y.s forhenværende formann. Ottemessen blev frembåret for ynglingene. Pater Thorns tiistedeværelse under fellesfrokosten etterpå salte en ekstra spiss på, og humøret var i toppen fra første stund av.

Om aftenen holdt ynglingene møte, det første efter ferien. Det var godt fremmote, pastor Bergwitz og dominikanerpater Busch var også kommet for å høre Pater Thorns elegante kåseri om sitt opphold i klostret Le Saulchoir. Han fortalte både om de vanskelige og morsomme ting ved klosterlivet og ynglingene fulgte interessert med. Etter foredraget var det smørbrød og resten av kvelden forløp på sin tradisjonelle måte og ebbet ut ved den vanlige tid.

Fallo.

Stabekk. — Det var søndag den 12. sept., Guds hellige mors navnedag — og strålende solskinn. Jesu Hjerte-kapellet var sjelden vakkert pyntet med et veld av de skjønneste blomster. Det var jo våre patres' patronatsfest. Fromessen blev lest av vår sogneprest, pater Rommelse, som også holdt en varm preken om vår hellige mor Maria, den beste av alle modre, vår forbeder hos Jesus, hennes sønn. — Høimessen skulde være prelatmesse, hs. høiærv. biskopen er jo maristpater og gjorde oss den store glede å lese høimessen. I god tid var kapellet fylt til siste plass. Blandt de tilstedeværende såes mgr. Irgens og pastor Ugen, likeledes representanter fra St. Josephssøstrene og St. Antoniussøstrene i Bispegården. Assisterende prester var pastor Maesch og pater Bzdyl. Av hele vårt hjerte hilste vi vår overhyrde med «Ecce Sacerdos». Den norske sangmesse som de fleste konvertitter er så glad i, klang kraftig og oppløftende, og særlig de vakre Mariasalmer gjorde et sterkt inntrykk på oss. Så talte biskopen — som han så ydmykt selv sa — Marias uverdige sønn — om Maria, sin mor — en gripende preken som øket vår kjærlighet og tillit til henne, også vår mor. — Etter messen hadde menigheten anledning til å hilse på biskopen i prestegården. Om aftenen var det festandakt.

Marla.

- og derute.

De spanske kirker gjenopbygges. I Huelva og omliggende distrikter holder man nu på med å gjenopbygge de nedbrente og utplyndrede kirker. Mange av dem er allerede tatt i bruk. Således den store Santa Mariakirke de Oza i Coruna, som for få dager siden blev konsekkrert på ny ved hvilken anledning den var fylt av en stor og dypt grepen forsamling.

Den tyske bekjennelseskirkens lidelsesvei. Den 2. sept. er den fhv. generalsuperintendent dr. Otto Dibelius atter blitt arrestert av det hemmelige statspoliti efter at man hadde løslatt ham 6. august. Fengslingen skjedde fordi han hadde holdt en uforferdet preken i Berlin. Efter noen dagers forløp fikk han dog sin frihet igjen, men det blev ham forbudt å tale offentlig. Samtidig er der innledet en ny aksjon mot bekjennelseskirken, idet det er blitt pålagt alle sogneprester hver søndag å innsende til det hemmelige statspoliti en fortegnelse over de prester som skal preke i de forskjellige kirker, likesom det er blitt forbudt å avholde kollekter under gudstjenestene. Ledelsen for Bekjennelseskirken har imidlertid nektet å etterkomme disse påbud idet den har henvist til at den evangeliske kirke ikke anerkjenner politiets berettigelse til å blande sig i de indre kirkelige anliggender. Politiet har svart med å diktere en bøde av 50 mark eller 8 dagers fengselsstraff for alle som ikke etterkommer dets forordninger. Det påberoper sig sin rett til å kontrollere hvorledes kirkene disponerer befolkningens pengemidler.

Kirken i Mexiko. Det store Pariserblad «La Croix» har offentliggjort en skrivelse det har mottatt fra mgr. Leopold Ruiz, erkebiskop av Morelia og apostolisk delegat for Mexiko. Deri leses bl. a.: «Det meksikanske politi har fengslet en familie som blev grepet i å be. I en kirke i staten Tabasco blev ni personer drept under en gudstjeneste. Da menigheten kom ut av kirken San Domingo i selve hovedstaden, blev den overfaldt av en stenregn hvorí også deltok folk fra vinduene i de omkringliggende hus. En mann som bad sin rosenkrans blev fengslet. Dette er kun enkelte trekk av den forfølgelse som Kirken i Meksiko lider under tross regjeringen hevder at den ikke finner sted».

Den katolske Kirke i det britiske verdensrike. I alle de

engelske besiddelser beløper antallet av katolikker sig til ialt 18 578 786 sjeler. Av disse bor 6 389 012 i Europa — Storbritannien, Irland, Gibraltar, Cypern og Malta. I de britiske besiddelser i Asia lever 3 664 955 katolikker, i India 3 097 155, i Nord- og Syd-Amerika 5 113 763, hvorav de 4 285 388 i Kanada. I Australia endelig 1 459 179 og i Afrika 1 159 839.

Antireligionsundervisning i Sovjet-Russlands skoler. Efter en avtale mellem folkekommisariatet for opdragelse, kultur og kunst og de gudløses centralråd er der nu innført «antireligionstimer» i alle sovjetrussiske skoler. Foreløbig skal hver klasse ha to slike timer ukentlig og undervisningen meddeles av særlig utdannede lærere fra de gudløses lokalbyråer. De steder hvor der ikke finnes slike byråer, skal lærerne eller lærerinnen selv overta timene. For de høiere skolars vedkommende skal der treffes særlige avtaler.

Frankrike. Det kjente og også i ikke-katolske kretser høit ansette dominikanerblad «Sept» har måttet innstille på grunn av økonomiske vanskeligheter, hvilket i høi grad beklages av alle dets lesere. Blandt dets medarbeidere fantes de beste katolske penner i inn- og utland.

Rheims. Den berømte katedral er nu ferdigrestaurert efter verdenskrigens ødeleggelse. Arbeidet har tatt 19 år og er finansiert av den avdøde mangelmillionær Rockefeller.

Belgia. 200 førsteklases hoteller og pensjonater langs den belgiske kyst har dannet en «anstendighetsliga» og bekjentgjort at de nektet utilstrekkelig påklede badegjester adgang til sine områder. Et skilt ved inngangen tilkjennevir at hotellet tilhører forbundet. Tillike har disse steder forpliktet sig til å ha et krusifiks i salongene, spisesalene og på tjenerpersonalets værelser — om fredagen kun å ha fasteretter på sin spiseseddel — å forby gjestene adgang til salong og spisesal i badedrakt — avholde morgenandakt og ha fremlagt fortegnelse over søndagsgudstjenestene i stedets kirker — samt lette sitt personale adgangen til å utøve sin søndagsplikt. Ligaen har medlemmer på de fem store badesteder La Panne, Ostende, Blankenberghe, Heyst og Knocke.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri — Oslo.

St. Vinsensforeningens feriekoloni 1937.

1/4—22/8 Mottatt på lister m. v. . . . kr. 1985,50

Kr. 1985,50

Utbetalt i henhold til bilag etc., herav for

20 senger kr. 395 (1524,94) . . . . kr. 1919,94

Overskudd overf. til konto 616119 . . . . » 65,56

Kr. 1985,50

Revidert og funnet i orden:

Oslo 2/9 1937.

Maria Müller.

Innkomet efter publikasjon av den siste bi-dragliste: Fra A. L. kr. 5,00. Fra W. kr. 5,00.

Ivar Ruyter,
formann.